

DIRECTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE

Pe șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
invoială

Unitatea

REDACTOR:
Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foale bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Solia Patriarhului

(*) Paresimi. Impreună cu Mântuitorul, creștinii urcă încet Calvarul, în nădejdea învierii. În fruntea lor merg arhierii bisericii. Cu fapta și cu vorba.

Nu putea sta fără treabă, firește, nici Patriarhul Miron. A găsit un pic de răgaz, ca să dea pravoslavnicilor români cuvenitele îndreptări. Și le-a spus cam așa: Țara noastră are multe dureri. Toate din pricina unui partid, care n-a vrut să ia parte la botezul principelui moștenitor Mihai, nici la încoronarea dela Alba Iulia. A făcut această nelegiuire fiindcă „nu este un partid al țării, ci al unei religii“ (citește: al celei unite!). Iar „oamenii aceștia chiar când spun că sunt români, nu trebuie crezuți, fiindcă n'au suflet de român“. Deci: păziți-vă de ei!

Asta-i învățătura Sanctității Sale. Nouă și neobișnuită. La evanghelie nu scrie așa, nici în cărțile ss. Părinți. — Adevărat, că alta nici nu prea avea ce face. Că slavă Domnului, biserica ortodoxă a bătut culmile evanghelice, pe toată linia. Pilde evidente: clerul înalt se ceartă cu cel mic pentru salarii; credincioșii își sparg capetele în biserici pentru a fi aleși în consiliile eparhiale, ș. a. tot pentru bunuri spirituale.

În lipsa altei ocupațiuni, Patriarhul a fost, deci, nevoit. să coboare în arena politică. Curajos și belicos. Pocnește la mir un partid mare. De ce, nu știm. Fiindcă acesta i-a curmat cariera de Regent? Poate. Ori-cum ar fi, treaba partidului. Și a Patriarhului; dacă el crede că tocmai asta-i lipsa ortodoxiei pentru a fi fericit.

Curajul patriarhal însă e și mai mare. Afirmă neadevăruri patente. Ca un simplu Lupăș oarecare, nu se sfiește să repete povestea, că sub guvernarea național-țărănistă uniții au înghițit toate bunătățile, iar bieții ortodocși au fost maltratați. — Dar, se vede, un patriarh ortodox nu-i dator să spună numai adevărul.

Încă un pas: cu un gest măreț Patriarhul scoate din biserica ortodoxă pe toți membrii partidului național-țărănesc și îi face uniți. Nu știm ei ce vor zice. Noi ne bucurăm. Dar oare cu câte suflete mai rămâne ortodoxia?

Culmea însă abia acum vine: pe toți uniții îi scoate din sinul neamului românesc! — Cu asta s'a întrecut pe sine însuși. Atâta îndrăzneală nici la Tudor Dominant! Vai de bieții uniți! Ce-o să se facă? De-acum ei nu mai pot râvni să aibă demnități înalte în stat! Fiindcă nu-s români! Așa spune Patriarhul, care a fost pe vremuri episcop la Caransebeș și a dat către credincioși o anumită scrisoare privitor la armata română. Iși mai aduce aminte de ea?

Compătimim sincer biserica ortodoxă, pe care o face de răs Patriarhul Miron. Nu avem nici un răspuns la ieșirile lui caraghioase. Nu merită. Țara le-a respins, cu scârbă și dispreț. — E bine însă să subliniem încă odată: Patriarhul samănă ură și vrajbă în neamul românesc. De sigur, spre binele și mărirea țării!

Apostoli vechi și noi

Părinții sufletului românesc — Preotul aiurea și la noi — Raze de nădejde

de A. C. ALBINUS

II.

Fiii unui neam, fie credincioși fie necredincioși, au datorința să cinstească memoria apostolilor creștini, fiindcă aceștia au fost în același timp și cei mai neobosiți pionieri ai culturii naționale respective. Să pomenim de sf. Grigore Luminătorul al Armenilor, de sf. Isidor de Sevilla al Spaniolilor, de sf. Beda venerabilul al Englezilor, de sf. Vladimir al Rușilor? Ar fi să înșirăm pe toți întemeietorii culturilor naționale. E suficient, dacă ne restrângem la țara noastră. Și la noi, apostolii Bisericii românești, unită și ortodoxă, au merite naționale și culturale nepieritoare. Este un fapt istoric, în deobște cunoscut, că sf. Nechita, apostolul Românilor, este „pentru noi mai mult și mai presus de toate, un romanizator al nostru, și priin creștinism un reînviator în forme eterne al tradiției curate, romanitalice, la Dunărea de jos“. Mai târziu, în vremea puhoiului de slavizare și grecisare, apostolii umili ai satelor noastre au fost singurii păstori ai graiului și obiceiurilor românești. Ca și la alte popoare, începutul literaturii românești îl formează literatura religioasă. Arhierii cărturari din toate ținuturile românești stau alături de vechii cronicari. Gestul metropolitului Atanasie din Alba-Iulia a fost întâiul pas hotărîtor spre unirea politică a tuturor românilor. Cu vlădica Inochentie Micu Klein începe șirul lung al luptătorilor pentru libertățile naționale; cu Petru Pavel Aron, seria neîntreruptă a întemeietorilor de așezăminte culturale.

Am avut și noi apostolii! Pomenirea lor fie blagoslovită din neam în neam, fie că se odihnesc osemintele lor în țărâna patriei, fie în pământ strein. A cinști memoria acestor apostoli, însemnează a cinști trecutul de sbucium și de slavă al neamului.

Activitatea binecuvântată a apostolilor creștinismului din zilele noastre o cunoaștem. Admirăm munca și jertfa fără seamăn a misionarilor. Știm activitatea bisericească și socială a preoților din Occident. Bisericile din apusul luminat sunt pline și azi de creștini cucernici. Și la noi, bărbați de stat din deosebite partide revelă apostolia cultelor neromânești, cari au știut să închege în rânduri compacte în jurul altarelor lor toată suflarea minoritară.

Dar preotul român? Sărman preot român! Și zicând aceasta, înțelegem atât pe preotul de dincolo cât și pe cel de dincoace de munți, fie ortodox fie unit. Sărman preot român! Dacă desvolți activitate socială, și se spune: locul preotului e la biserică. Dacă te restrângi la muncă pur bisericească, și-se reproșează absența din viața publică. De ești bine îmbră-

cat, e rău; dacă îmbrăcămintea și-e modestă faci de răs tagma. Dacă faci politică și te atașezi la un partid, cei de altă culoare politică, te atacă; de nu faci de loc politică, te atacă toate partidele.

Și clerul altor neamuri are adversari. Are însă și prieteni. Adversarii moralei creștine din Franța de ex. au instituit școala de stat laică și-au isgonit din sânul acesteia religiunea. Urmarea a fost, că școala statului s'a depopulat, dar e plină școala catolică, susținută cu mii de sacrificii din partea părinților. Priviți literatura ieftină și senzațională de atunci și calomniile contra apostolilor creștinismului. Dar găsești, în schimb, atâtea opere de renume mondial, în care doctrina lui Crist și propovăduitorii ei sunt arătați în lumină adevărată. Cât de admirabil este, de pildă, tipul preotului polonez din romanele istorice ale lui Sien-Kevicz. Ori, cât de duloasă este povestirea lui L. Daudet despre lupta unui medic tânăr contra beției reci și a maladiei pulmonare, de care scapă cu ajutorul păr. Ruitor. Cât de simpatică este această figură de preot, adevărat apostol modern, preot și savant, farmacist și medic, artist și salvator de vieți în creerii Alpilor, care știe să redea bolnavului nu numai sănătatea trupească, ci și pe cea a sufletului.

Preotul român are și el adversari, dar nu are prieteni nici apărători. Literatura noastră descrie cu aceleași culori întunecate și tipul preotului din vremi trecute ca și pe acel al preotului din zilele noastre. Și aceste culori nu sunt cele adevărate. Le desminte istoria și realitatea. Să nu pomenim decât de preoții de dincolo munți, cei mai huliți și cei mai denigrați. Adevărul este, că acum și în satele de dincolo de munți se înmulțește numărul preoților cu studii universitare. E cunoscută activitatea frumoasă a preoților din Oltenia și a celor din suburbiile Bucureștilor. Sunt preoți care, cu activitatea lor socială, storc admirația tuturor. Așa, regretatul păr. Pârvănescu, fost director al Seminarului din Craiova, poate fi așezat alături de cei mai iluștri apostoli ai Occidentului. A fost admirat, pentru noblețea și bunătatea sa, în viață, de un oraș întreg și a fost regretat la moarte de o provincie întreagă. Olteanul care mi-a povestit despre generosul preot, avea ochii înrouași, spunând cum ajuta răposatul pe nevoiași din oraș cu hrană și îmbrăcăminte, și cum se tângula pe patul de moarte: Săracii mei, ce vor face dânșii după moartea mea! Cheltuise cu ei tot ce avuse, rămânând să trăiască văduva și orfanii dintr'o pensioară modestă.

Vom găsi în șirul preoților români și oameni cu greșeli și păcate. Vom afla, aci în-

suficiență fizică, colo insuficiență mintală, la unul mândrie, la altul stângăcie ori altă slăbiciune. Și aceste insuficiențe sunt izbitoare. Dar să judecăm bine: sunt izbitoare tocmai fiindcă sunt excepții; dureroase firește, dar excepții. Și în acest caz, datorită noastră este să corectăm, discret și cu dragoste filială, așa cum ar trebui să corectăm, în asemenea prilejuri, pe părinții noștri trupești. În nici un caz însă să nu denegăm dragostea și cinstea ce datorăm părinților noștri sufletești.

Și mai presus de toate, să cerșim dela milostivul Părinte ceresc, să trimită bisericii românești păstori buni, mai buni decât noi, zeloși și cu viață sfântă, adevărați apostoli, care să muncească cu râvnă neîmpuținată pentru slava lui Dumnezeu și mântuirea sufletelor, și să pregătească, în acest chip, un viitor mai fericit neamului!

Regimul infometării continuă. Ministerul cultelor ne-a dat, nu de mult, asigurări liniștitoare. Ne-a făcut să credem, că cinstita cârmuire și-a adus aminte și de preoțimea noastră, care n'a mai văzut, din August 1931, o lăscăie din salariu. — Până în ceasul de acum, și aceste ultime făgăduințe ministeriale s'au dovedit vorbe goale. Bani n'au sosit. Nici măcar pe o lună, așa de răsul lumii.

Mai mult: n'au sosit nici până azi instrucțiunile ministerului cultelor privitor la felul cum are să se facă egalizarea salariilor noastre cu cele ale preoțimii ortodoxe. Știți: povestea celor 30 milioane, pe care le încurcă și le motroșește d. Dr. A. Crăciunescu! Cuceritul secretar general dovedește limpede, că își înțelege situația într'un chip cu totul original. Se consideră pur și simplu exponentul Sibiului în minister, cu misiunea de a șicana și nedreptăți, după putință, biserica noastră. — Ceeace îi și reușește în mare măsură.

Este, evident, o situație care nu mai poate dăinui. Și înainte de a aviza la măsuri extreme, mai întrebăm încă odată, cu tot respectul, pe d. profesor și tată de familie N. Jorga dacă preoțimea unită mai poate avea o fărâma de nădejde că i-se va face dreptate? Poate spera, că i-se vor plăti și ei salariile, cel puțin așa ciuntite cum au fost pe 1931, ca altor slujbași? — Și până când va mai fi lă-

sată biserica noastră la discreția cuviosului Crăciunescu, exponentul Sibiului în ministerul cultelor?

Pentru că până în această clipă nouă ne place să ne socotim cetățeni și slujbași români cu depline drepturi. Realitatea brutală este însă cu totul alta. De aceea întrebăm guvernul: să mai avem încredere în drepturile noastre garantate în legi, ori să căutăm a schimba realitatea barbară pe altă cale?

AGRU și atacul Patriarhului. Solla de învrăjpire a Patriarhului dominant dela București a avut răsunet mare. A reușit să cucerească desaprobară și scârba generală a celor buni, fără deosebire de confesiune. Mișcarea de repulsiune a fost, precum era firesc, deosebit de vie în sinul AGRU-lui. Organizațiile lui au cerut, din toate părțile, acțiune de vestejire publică. Pentru a liniști spiritele agitate, Biroul AGRU-lui a trimis organizațiilor sale diecezane și parohiale un **Comunicat**, pe care îl reproducem în întregime:

„Biroul Asociației Generale a Românilor Uniți „AGRU” luând cunoștință de consternarea generală pe care a produs-o în sinul tuturor organizațiilor AGRU atacul recent, afirmativ îndreptat de chiar Patriarhul bisericii ortodoxe împotriva credincioșilor bisericii rom. unite, cărora le contestă dreptul cetățenesc de a lua parte la viața publică și conducerea țării și sesizat de intențiunea lor de a-și exprima mâhnirea prin acțiuni de natură publică, face cunoscut tuturor următoarele:

„Recunoaște că indignarea generală este profund îndreptățită;

„Nu găsește, totuși, necesară desfășurarea unei acțiuni publice de protest, după ce ieșirea, de inspirație politicianistă, a Sanctității Sale, producătoare de vrășmășie între fiil aceluiaș neam, și-a găsit sancțiunea cuvenită în însași repulsiunea și reprobarea spontană, cu care a fost primită din partea opiniei publice sănătoase a neamului românesc“.

Intervențiunea Comitetului AGRU este binevenită și îndrumările pe cari le dă, cât se poate de norocoase. Caraghioasa gafă patriarhală, anume, poate stârni cel mult haz și regrete. Ar fi fost păcat să i-se dea importanță mai mare. Nu face.

Cotidianul Nostru

Suntem informați că secția Oradea a Agru-lui, potrivit însărcinării primite cu prilejul congresului general ținut astă toamnă acolo, pregătește un proiect pentru organizarea presei catolice românești și, în concret, pentru înființarea unui cotidian la București.

Ideea e măreață, sublimă. Cine ar îndrăzni să tăgăduiască aceasta?! Presa e acțiune, prin excelență. De aceea nu e mirare că actualul papă, care preconizează cu atâta înțelepciune acțiunea catolică, ne avertizează: „Presa stă în slujba Celui rău într'un chip îngrozitor, pervertind ideile și moravurile... Catolicii greșesc adeseori, nu numai neînțelegând trebuința presei bune, ci favorizând pe cea rea prin abonamente și lecturi. Nu veți putea face niciodată destul pentru presa bună”. Fiindcă, însă, acțiunile mari emană din capitale, nu e mirare că privirea fraților orădani s'a oprit la București. Semn bun, de orientare sănătoasă. O acțiune catolică în capitală e necesară și pentru a ne impune punctele de vedere cinstitelor noastre stăpâniri care, vai, ne jignesc de atâtea ori.

Dar numiții frați insistă asupra organizării presei catolice în București, fiind acesta punctul de intersecție cel mai însemnat al țării, mai ales între cele mai de seamă două ramuri ale catolicismului românesc. Anume între uniții din Transilvania și romano-catolicii din Vechiul Regat. Și trebuind, fatal, să graviteze cu timpul tot spre această capitală și organizațiile catolice de altă nuanță.

Dacă suntem de acord cu secția Oradea a Agru-lui în ce privește nevoia organizării și concentrării editurilor catolice românești la București, nu putem fi și cu mijloacele pe care suntem informați că propune.

Se proiectează, anume, o societate pe acțiuni, cu capital social de cinci milioane lei și cinci mii de acții (1000 lei acția). Trei mii de acții să le dea chiarhiile, capitulele, parohiile și societățile de editură existente (S. Unirea Astra Maramureșană, Agru), iar două mii de acții să le acopere cu suma de două milioane de lei tot atâția particulari uniți. Cifra nu e fantastică. Avem cinci eparhii. În fiecare tre-

Foiața „Unirii”

Știință și credință

Idolatria sistemului nervos — „Știința despre suflet” fără suflet

de Gavril Todica

Intâmplarea sau „hazardul”, în grija căruia lăsăm atâtea lucruri neexplicabile, a voit ca într'o zi să mă cerceteze un prieten preot și un vecin, de profesiune medic. După prezentările reciproce, de rigoare, medicul observă că e frumoasă cariera de preot, dacă preotul lucrează din convingere, ceea ce nu prea este cazul, căci cel mai mulți preoți își consideră ocupația ca o simplă meserie, carieră aducătoare de profit.

— Durere, cam așa e în unele cazuri, răspunde preotul. Dar acela cari nu lucrează din convingere, nici nici nu se pot numi preoți.

Medicul: Ce convingere să aibă bieții de ei, când vorbesc despre Dumnezeu, despre suflet etc. Un glonte de revolver prin cap: omul se rostogolește... Unde e sufletul?

— Ei bine, domnule doctor, replică preotul. Sdrobește coardele dela un pian: și poftescă cel mai mare artist să mai cânte la

acel pian! Creerul încă e un instrument. Dacă îl distrugi: atunci sufletul nu mai poate acționa prin el.

Medicul: Comparația poate fi ea potrivită, dar teologilor li-se spun atâtea revelații miraculoase, când minuni nu există...

Preotul: Cum să nu existe? Doar Hristos tot minunii a făcut.

Medicul: Hristos a trăit acu-s 1900 de ani. Timpul adauge mult la nimbul cuiva. Tocmai minunile lui Hristos nu-s dovedite. Tocmai ele ar reclama o dovadă științifică. Astăzi nu sunt minuni...

— Ba se întâmplă și astăzi destule, intervenii eu în discuție. Veți fi auzit, domnule doctor, de Lourdes.

Medicul: Am auzit. Dar Lourdes e ceva existent? Știi ce înseamnă sugestia?

Eu: Cam știu. Dar spuneți-mi că oare tuberculoza, cancerul, fracturile se pot ele vindeca prin sugestie și hipnoză?

Medicul: Nu se pot.

Eu: Ei vedeți, tocmai prin cazuri de aceste a ajuns Lourdes la celebritate mondială. Vindecările de acolo se caracterizează mai ales prin trei momente:

1° boalele sunt *incurabile* după starea științei medicale actuale;

2° vindecările sunt condiționate și de credința pacienților;

3° vindecările se fac *repentin*, fără o valescență lungi, ca în cazuri normale.

Medicul: Recunosc că aș fi fericit să pot avea și eu credință. Dar fără convingeri personale anevoe mă pot feri.

M'am silit să prind fidel *esența* discuției ce s'a iscat — ca din senin — cu ocazia mintită, fiind ea caracteristică pentru mentalitatea multor oameni de știință: medici, profesori, ingineri și alți „pozitivisti” și naturalisti.

O erezie lamentabilă, dar care se menține persistent, este supra-precizarea, adorarea creerului și a sistemului nervos, ca urzitoare a vieții psihice. A atribui facultăți spirituale creerului și sistemului nervos este același lucru cu a atribui aparatelor telegrafice facultate de a produce telegrame, în care scop s'ar face măsurări din cele mai precise și mai ingenioase de a „surprinde” aparatele în funcțiune forța curentului galvanic, „obosirea” lui etc., și eliminând sistematic pe telegrafist, pe o ipotecă superfluă. Exact așa se face astăzi psihologia, „știința sufletului”, fără suflet. În plus, asta se numește psihologie științifică. Mai corect ar trebui să se numească fiziologia sistemului nervos.

Creerul și sistemul nervos nu înseamnă nici mai mult, nici mai puțin, pentru viața sufletească, decât *instrumente, aparate, mecanisme* corespunzătoare pentru producerea fi-

buie să se caute și să se găsească patru sute de fruntași cari să jertfească una mie lei pentru presa bună. Când Agru va fi făcut acest lucru, autoritățile și societățile bisericești amintite vor vărsa și ele cotele lor până la întregirea sumei de cinci milioane.

Și atunci, însă, cred că ar fi oportun să se examineze foarte serios chestiunea: Dacă avem personalul redacțional capabil să ia lupta cu unenicii Satanei? N'ar fi oare mai cuminte să începem demoi și să ajungem departe: întâi cu o publicație lunară, mai apoi hebdomadară și când aceasta se va cere cu insistență, să se scoată chiar de trei ori pe săptămână, ca *Unirea* de altă dată, și numai după asemenea încercări și experiențe să ne apropiem de fapta cea mare și decisivă: cotidianul catolic român?

Procedând altfel, mi-se pare că reedităm, cu cheltuieli mai mari și mai grave în urmări, experiența neisbutită a „Albinei”. De ce să ne expunem la un nou zdruncin moral? Până atunci bunii noștri mireni — și avem, slavă Domnului, mulți de aceștia — își câștigă merite neperitoare înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor sporind fondurile destinate scopurilor de mai sus și ajutând la înființarea unui *Cămin Unit în capitala Țării*, unde aproape o mie de studenți și studente sunt lăsați de capul lor, fără nici un sprijin și interes din partea Bisericii, ocrotitoare de veacuri a neamului nostru. Un cămin bine condus ar ridica mult șansele de izbândă ale acțiunii catolice în capitală.

I. Ceparu

Beiușul dă pildă. Pentru cei ce nu știu ce serios se muncește în acest centru de cultură și viață creștinească-românească, praznicul Bunevestiri din acest an a fost o revelație din cele mai edificatoare. Încrestăm și noi din cronica acelei zile:

Un grup de peste treizeci intelectuali — domni, doamne și domnișoare — după primirea Sfintelor Taine, au cerut, prin p. Dr. Nicolae Flueraș, și au fost primiți sărbătorește în *Congregația Mariană*, în prezența mulțimei credincioase ce ticsia biserica.

După sf. liturghie alt moment înălțător: *Adunarea generală a Reun. „Sf. Maria”*. Se constată cu acest prilej că slujbele cu predică, ce se țin în fiecare Vineri dintâi a lunii, sunt foarte cercetate. Mărturisirile și cuminecările sunt dese. Reuniunea are secții deosebite pentru: îngrijirea paramentelor și odăjdiilor bisericești, pentru înfrumusețarea bisericii, pentru ocrotirea și instrucția școlară și religioasă a servitoarelor, pentru protecția fetelor ce n'au părinți în Beiuș. Toate aceste secții, împreună cu cea pentru propagandă și cea caritativă, au înregistrat succese splendide.

nomenelor psihice, precum picioarele sunt aparate corespunzătoare pentru umblat.

Când aparatul, instrumentul, mecanismul e bun, funcțiunea încă se poate executa fără greș. Dacă mecanismul e defect, funcțiunea încă e defectă. Dacă cineva n'are picioare cum se cade, el va hupăi și țupăi — cu toată dorința și voința lui de a alerga ca o subretă, sau de a se învăli ca o balerină.

Aparatul vieții psihice se mai poate compara — și mulți îl compară — cu instrumentele de muzică. Poți fi un Paganini, și dacă n'ai vioară corespunzătoare: virtuozitatea ta defectează. Poți fi un Liszt, și dacă nu dispui de un pian corespunzător: stai pe loc, te oprești dela arta ta. Poate rămâi supărat, dar nu te avânți la concerte.

Cu cât e mai perfect instrumentul, cu atât se poate manifesta mai bine artistul.

Seara, după Paraclis și conferința p. Dr. N. Flueraș despre presă, s'a dat și un foarte reușit concert din partea corului bisericesc, condus de d. Gh. Ardeleanu. — O încheiere cât se poate de strălucită a *exercițiilor spirituale* pentru fete și a cuvântărilor bisericești pentru lumea femeiască ținute de p. franciscan I. Gârleanu în cele două zile premergătoare. — Pilda Beiușului nu are nevoie de nici o laudă. De-ar fi urmată pretutindenea!

Mărturisirea de Paști. Pe cât e de greu de pătruns, cu ochi de laic, taina sfintei mărturisiri, pe atât de vindecător e balsamul ce-l strecoară în suflete o mărturisire făcută din convingere, mijlocul acesta fiind unul dintre cele mai sigure pentru îndreptarea moravurilor. Dați-mi confesari buni, zise un papă, și voiu reforma lumea.

Nu e deci indiferent pentru creștinul adevărat, că vin Paștile și trec ca și altele. Cu atât mai puțin preotul poate sta nepăsător fără să se cugete la ce-ar mai trebui făcut pentru ajutorarea sufletelor, mai ales în criza morală de azi.

Sub impresia acestei necesități am crezut că e bine să fac o propunere sinoadelor preoțești de primăvară: să ia o decizie în sensul, că *la mărturisirea de Paști a credincioșilor* să se trimită acum în parohiile mai de frunte și cu timpul în fiecare parohie, câte un confesar străin, din vecini sau și din depărtare, numai ca totul să se facă pentru mântuirea sufletelor, dornice după o viață superioară.

Greutatea deplasării nu poate fi piedecă pentru cei ce-și iubesc turma, doar păstorul cel bun sufletul său și-l pune pentru oi. În ce privește apoi cheltuiala de transport, întreținerea confesarului pe ziua aceea, precum și alte de acestea sunt lucruri, privitor la cari se pot aduce o mulțime de argumente pro și contra fără să rezolvăm nimic din ceea ce pretinde și putem face pentru binele sufletesc al turmei noastre. Iubirea curată toate le rezolvă spre mulțumirea tuturor.

Dacă noi preoții pentru trezirea din letargia obținută prin obișnuință îndelungată, avem lipsă de exerciții spirituale din trei în trei ani și ne cade bine o ploaie care să răscolească și frământa lăuntru nostru, și credincioșii noștri — cu aceeași fire și îndatorire de a-și mântui sufletul — încă au lipsă din când în când, ori cel puțin odată pe an, de un preot, căruia vreau să-și destăinuiească tot calvarul sufletului lor spre a-și recăpăta aceea liniște, ce-i încurajază la suportarea cu bucurie a tuturor greutăților vieții. (*Leonte Opreș*).

Ceasuri sfinte. Zilele postului mare sunt dintre cele mai potrivite pentru vestirea cuvântului crucii. Spiritele sunt mai plecate ca altădată spre a primi sugestiile credinței și ale pocăinței. Reuniunile de misiuni au prilej de seceriș bogat în tot acest răstimp.

Reuniunea de acest fel a eparhiei lugojene și-a trimis apostolii, pe zilele de 17—20 Martie c., în *Sănnicolaul mare*. Cuvântările rostite în biserica dovedită, de astădată, neîncăpătoare oricât de mare ar fi de altfel, au lăsat urme neșterse în sufletele ascultătorilor, uniți și ortodocși. PP. misionari Nicolae Brînzeu, canonic și Corneliu Zaslofi, secretar episcopesc, s'au putut depărta deplin mângăiați de roada osteneții lor, ajutată și de p. confesar V. Deciu din Cenad.

Același lucru se poate spune și despre misiunile din *Odrheiul* p. Ion Pop, ținute în zilele de 24—27 Martie c. de redactorul nostru, p. *Damitra Neda*. Credincioșii din sat și lume multă din jur au alergat pe întrecute să asculte învățăturile de mântuire. P. misionar

și Frații în Domnul: p. Nobili, I. Șelariu și Budac, în timpul liber, până pe înopțate, au ascultat mărturisirile celor ce n'au mai vrut să amâne împăcarea cu cerul și cu conștiința lor.

Ceasuri ca acestea, — de fapt zilele misiunilor trec pe nesimțite, ca ceasurile — bine ar fi să se prilejască cât mai multor parohii. Nimic nu echilibrează conștiințele și nu calmează spiritele mai mult ca harul sfânt ce se revarsă cu atari ocazii din belșug.

Știri mărunte

Personale. *Săptămâna trecută Blajul a avut de oaspe pe Preasfințitul ALEXANDRU al Lugojului. Ilustrul ierarh a sosit la reședința mitropolitană — unde a fost găzduit tot timpul — Joi seara. Vineri, la sărbătoarea Bunevestiri, a pontificat Liturghia în catedrală, introducând în cler, prin tonsură și ordinul lectoratului, pe cei 32 clerici din anul III ai Academiei noastre de teologie. Tot atunci a hirotonit întru diaconi 5 candidați la preoție. După sf. slujbă, arhiereul a ținut în sala de gimnastică, o strălucită conferință. Dumineca, în cadrul Liturghiei, a dat taina preoției nouilor diaconi, apoi a plecat spre Alba-Iulia, pentru a ține și acolo o conferință. De aici, Inaltul ierarh a luat drumul Bucureștilor.*

— Preaven. Ordinariat arhiep. a făcut următoarele numiri: P. Dr. Alexandru Pop-Șovaroși din Grindeni, paroh la Cipău; p. Dr. Octavian German din Hădăreni, paroh la Câmpia Turzii I; p. Dr. Gregoriu Manoilă din Sănmărtinul de Câmpie promovat protopop onorar; neohirotoniții: p. Dr. Gheorghe Raita admin. paroh. la Hurez; p. Dr. Gregoriu Ungur la Glăjăria; p. Dr. Petru Olteanu la Șardul Nirajului; p. Dr. Ioan Șelariu la Bolintineni; p. Dr. Vasile Cristea, sec. școlii de meserii, a primit decret de jurisdicție.

În slujba luminii. Reuniunea „Sf. Maria” a femeilor gr.-cat. din Cluj, merge necontentit pe drumul de muncă pilduitoare. Deodată cu Paresemile, a început o nouă serie de conferințe, cari se vor ține deacum în fiecare Joi, în sala festivă a Prefecturii. Șirul conferențiarilor l-a deschis directorul nostru Dr. Augustin Popa, în 24 Martie. Călăuzit de principiile enciclicei papale „Quadragesimo anno”, el a pus față'n față cele două lumi: a spiritului și a materiei, pe cari le reprezintă Roma deoparte, Moscova de alta, arătând că singura salvare pentru societatea și civilizația noastră primejduită este recreștinarea ei grabnică. — A doua conferință a ținut-o, Joi trecută, d. Dr. Valer Moldovan, prof. univ. și fost ministru, care a desfășurat o pagină de glorie din trecutul bisericii românești unite. Ținută de un fiu bun și credincios al bisericii ortodoxe, cunoscut și cinstit de toată țara, conferința a fost, fără să vrea, cel mai frumos răspuns la năzbâțiile politice-confesionale cu cari a surprins lumea patriarhul Miron. — Auditorul select care a umplut sala până la ultimul loc, a ascultat cu viu interes ambele conferințe.

Marinari englezi la Sf. Părinte. Vaticanul e obișnuit cu tot felul de oaspeți. Cei din Vineria Floriilor apusene din acest an au fost, totuși, ceva neobișnuit: un grup de 120 marinari englezi, aparținând escadrei navale mediterane ancorate zilele acelea la Neapol. Sfântul Părinte i-a primit în Sala Consistorului și, după ce au terminat cu sărutarea dreptei, s'a întreținut cordial cu ei interesându-se de lumea intereselor și a preocupărilor lor. La despărțire, înainte de împărțirea binecuvântării părințești, în simțite cuvinte tălmăcite în englezește de Mons. Godfrey, și-a exprimat stima sa față de viața plină de primejdii dar plină și

de satisfacții, a marinarilor, laudând în aceeași vreme gândul ce i-a adus pe dâșii tocmai în preajma Paștilor în Cetatea Eternă, unde arta, istoria, monumentele și toate mărunțurile grăiesc minții și inimii. — Fiii lui Albion s'au depărtat mângăiați în suflet și mândri că au putut petrece câteva clipe neuitate în apropierea Vicarului lui Hristos, singura supremă autoritate morală spre care duc toate drumurile.

Universitatea-minune. Așa se poate numi, cu drept cuvânt, Universitatea »Sfintei Inimi« din Milano. S'a deschis în Decembrie 1921. S'a clădit, s'a susținut și se susține din danii obștești. În acești 10 ani și-au câștigat la această universitate 400 de inși gradele academice. În ce privește numărul profesorilor, acela e de 75 profesori la 1259 studenți ai anului în curs. (În 1925 erau 384, dar în 1929 se urcaseră deja la 820). Rector e vestitul P. Gemelli, prof. la facultatea de medicină, ca mirean fost medic, acum călugăr franciscan. După știrile din urmă suma daniilor incurse spre ajutorarea acestei opere fără păreche atinge pentru acest an cifra de 3 milioane lire. — Așa rânduri scrie la răbojul vremii catolicismul italian. Unde suntem noi de ei?

Reveniri la matcă. În sânul Rușilor împărăția prin Europa s'a format o serie de nuclee catolice, tot din convertiți. Atari comunități găsim în Roma (unde au și un colegiu propriu: »Russicum«), Paris, Viena și aiurea. Toate desvoltă activitate intensă printre refugiați, în vederea întoarcerii la crezul roman, pe lângă păstrarea formelor liturgice proprii. Comunitatea Rușilor uniți din Viena s'a infiripat sub conducerea prof. univ. Dr. Dimitrie Artemieff, fost rector al școlii superioare montanistice din Moscova, sfințit de preot în 1929, după ce a făcut studii teologice la Feldkirch și Viena. Mai nou a produs senzație, între altele, convertirea unei femei-medic: Alla Arra Schein Feguel, rusoaică ortodoxă originară din Tiflis. Fusese medic-șef în Ucraina și Basarabia pe timpul guvernării lui Kerensky. Regimul sovietic a rânduit-o la Odessa. În 1928 a căpătat îngăduința să facă noi studii medicale-chirurgice în Italia. Studiază la Bari și Neapol, luând și doctoratul. — Paralel cu știința trupului, precum se vede, și-a însușit și știința spiritului. Examenul din aceasta întrece cu mult în strălucire pe celalalt. Rusia post-sovietică, sigur, o să vadă într'altă lumină catolicismul, nu ca Rusia pravoslavnic-țaristă.

Indrăzneală criminală. Cine ar fi capabil de așa ceva dacă nu tovarășii roșii? Faptul s'a petrecut la Oradea, în Vineria Patimilor apusene. Scena a avut loc în »Calvaria« pe vremea predicei, când un scelerat, dintr'un grup de vre-o sută, s'a cocoșat pe-o bancă și, între insulte ordinare la adresa credinței și a credincioșilor, i-a provocat pe aceștia să părăsiască sfântul lăcaș și să nu mai învrednicească de atenția lor »gogorița învechită a credinței care nu mai corespunde aspirațiilor și mentalității de azi a omenirii«. — Mulțumită calmului și cuvântului împăciuitoar al preotului, neobrăzarea aceasta a rămas fără corectivul violent imediat. Slujește, cu toate acestea, drept indicație îngrijorătoare în ce privește stadiul înaintat al molimei bolșevice.

Locale. Duminică viitoare, a patra din Paresimi, va predica în catedrală p. r. Ion Băgădianu, prof. la liceul nostru de băieți.

— De sârbătoarea Bunevestiri, Blajul cultural a avut parte de o surpriză deosebit de plăcută: Preasf. Alexandru al Lugojului a ținut, în cadrele »Astrei« blăjene, o captivantă conferință: »Demanitatea de tată și îndatoririle ei în lumina învățăturii revelate«. Publicul numeros ce a ascultat, încântat, cuvântul înaltului Ierarh, l-a

răsplătit cu ropot de aplauze. — Tot sub egida »Astrei« a conferențiat, Duminică trecută, și d. prof. Dr. Coriolan Suciu despre »Perspectivele României Mari«, așa cum le vede un străin (d. Lucien Romier) ce a trecut pe la noi și și-a notat obiectiv impresiile câștigate aici, la răspântia împărățiilor noastre. — Observațiile conferențiarului ce au întregit, pe alocurea chiar corectat, vederile scriitorului francez, au împrumutat o specială valoare acestei conferințe folositoare și mult gustată de cei ce i-au prins înțelesul.

— Reuniunea Meseriașilor și Comercianților din loc continuă și ea cu întrunirile sale culturale. Conferențiarul de Duminică trecută a fost d. prof. Ion Covrig, vorbind despre: Principatele Române în veac. XVII. — Proiecțiunile luminoase au completat norocos cuvântul frumos al tânărului dascăl dela școlile noastre.

Urmărind mișcările vrășmașului. Prăpădul din Spania a deschis bine de tot ochii fraților din Brasilia. Congresul euharistic la Babia, la care au aderat peste 100 episcopi, e o dovadă grăitoare de contra acțiune vie împotriva oculte ce operează și acolo. Nu de mult preotul Victor Coelho de Almeida a pornit ziarul foarte bine redactat »Brasil Central«, îndeosebi împotriva sectelor nord-americane ce se întind și în Brasilia. Numitul redactor le poate ataca cu atât mai bine cu cât ca fost apostat, — acum revenit, — le cunoaște foarte bine. Serviciu la fel de prețios face cauzei catolice și noul cotidian al p. r. misionar Luiz Conzaga Miele zu Curitiba. — Tela praevisa minus nocent. De-am înțelege și noi odată acest adevăr și am purcede în consecință.

Le-au furat „regina“! Lucru cu atât mai ciudat, dar totodată mai ușor de înțeles, cu cât și ei îi va fi plăcut să fie furată. Hoții sunt studenții dela drept (!) ai Universității din Missouri (Columbia). Așa stând treaba nu-i greu de găcit că »regina« din chestie nu poate fi decât o — regină a frumuseții. Cum și este. Iar tâlhăria s'a întâmplat precum urmează: Harnicii ucenici ai literelor și științelor, probabil în lipsa de altă ocupație, și-au ales după bresle (pardon: facultăți) »regine«. De cându-i lumea lume tot așa a fost însă: Tot Țiganul cu... calul lui. În cazul de față: Toată facultatea cu »regina« ei, ca și carea nu era iertat să mai fie alta sub soare. Și cum cei dela școala de ingineri prea se întreceau cu gluma, juriștii și-au făcut un plan năstrușnic: să fure pe Ileana Consinzeana a celor cu măsurătorile și cu numerii. Zis și făcut. Tocmai în toiul alegerii. De-aci bătaie în lege: trei morți, un greu rănit și patruzeci și cinci mai ușor răniți. Cătu-i pentru regină: caut-o unde nu-i! Par'ca înghițit-o pământul. — Dealtfel lumii serioase puțin îi pasă de »regină«. Felicitările ei se îndreaptă către noul tip de universitate nemedievală și către adorabilele ei produse.

† **Anastasia Hațiegan**, soția p. r. Iosif Hațiegan din Sălcuia de jos, a adormit în Domnul în 20 Martie c. într'al 72-lea an al vieții și 52 al fericitei sale căsătorii. — Odihnească în pace!

† **Terica Cosma născ. Buteanu**, soția p. r. Gh. Cosma din Dragomirești, a trecut la cele veșnice în 20 Martie c. la vârsta de 29 ani și într'al șaselea an al fericitei sale căsătorii. — Facă-i Domnul parte cu dreptii!

Telefonul „Unirii“

P. Reghin. Noul »Regulament al AGRU-lui« este tipărit gata și se poate avea dela Com. Central (Cluj, Strada N. Iorga, 6). El se trimite, de altfel, zilele acestea, din oficiu tuturor parohiilor, pentru a călăuzi munca de organizare, indispensabilă și urgentă, în toate comunele. Scrisoarea comitivă a Biroului dă îndrumări mai amănunțite în privința aceasta. — Sperăm că ele vor găsi pretutindeni răsunetul necesar.

Tipografia Seminarului Teologic gr.-cat. Bla j

I. Sibiu. Nu împărtășim pesimismul Dv. Unitofobia și lipsa de talent a lui taica Lupaș vor fi ele boale din născare, totuș credem că nu-i exclusă, dacă nu vinde carea, cel puțin o oarecare îndreptare. Avem o dovadă proaspătă: pozna cu manualul de istorie pentru licee. Boala se arată în el agravată îngrijorător. Opinia publică a făcut numai decât o intervenție radicală: l-a spălat pe bolnav cu ou și cu oțet și i-a făcut câteva injecții (că, grație p. r. Lupaș, siringi avem destule în țară!) de cuminenție și bun simț. Bolnavul și-a revenit de-a binelea. Acum de curând a ținut o conferință la București. Știți despre ce? Despre »mitropolitul Saguna și problema ortodoxismului«. — Adeca: s-a reîntors la matcă și începe a merge iar pe drumul bătut, care constituie singurul rost al vieții sale. În felul acesta va avea pace și opinia publică, știind mai dinainte tot ce va spune și va scrie cucernicul. Și se va împăca și duhul răzbnător al lui Saguna care, de ciudă că s-a văzut părăsit o clipă de credinciosu-i ucenic, i-a trântit buclucul cu manualul de școală. De-acum, revenit la normal, să grijească bine: să nu mai păcătuiască, pentru că ar putea să-i se întâmple ceva mai rău! Doamne ferește!

B. Cluj. Conferința pe care a ținut-o, la Dv. d. Dr. N. Lupu despre »Importanța bisericii în viața neamului românesc«, este și ea un semn al vremii. Politicianii încep a privi spre biserică. De sigur nu de flori de cuc. Ci treburile publice merg prost și înțelepții de cămăruitori de noroade încep a-și da seama că au cam luat-o razna cu teoriile și apucăturile lor. De aceea se gândesc, că tot biserică, bătrână și înțeleaptă, trebuie să dreagă ce-au stricat alții. — Oricum, este un semn bun și nu putem avea decât aplauze pentru conferențiar. Suntem însă și îngrijorați pentru el: afurisenie grea îl așteaptă dela p. r. Ivan și dela taica Lupaș. Cum adevărat, invitat de către »Soc. femeilor ortodoxe«, el n'a găsit ceva mai bun de spus decât să afirme sus și tare că neamul românesc s'a născut creștin și încă papistaș, de rit latin, în toată puterea cuvântului?! Asta tot e prea mult! Istoria o fi arătând ea limpede acest lucru; dar atunci cum stăm cu »legea sfrmășească«? Că doar n'o renunța biserică dominantă la un titlu atât de pompos numai de dragul adevărului și a istoriei! — D. Dr. Lupu bine să grijească. Și altă dată să nu-și mai facă neceaz de unde nu are!

I. B. Cluj. Am trimis numărul cerut. Așteptăm promisiunea. Vom căuta să împlinim, pe cât se poate, dorințele. — Cu bine!

In atenția parohiilor și
curatoratelor bisericesti!

COMANDAȚI

CLOPOTE

de calitate superioară, la cel mai mare
depozit românesc din Ardeal:

ALEXANDRU ANCA

CLUJ, Str. Regina Maria No. 43.

Tot aici: Policandre, Sfeșnice, Ornate și
Recvizite bisericesti, Prapori, Cărți preo-
tești și de rugăciuni. Diferite predici,
VERSURI LA MORȚI (cântări fu-
nebrale pentru femei, bărbați și
copii). Teatre populare și șco-
lare, monoloage, dialoge. --
Medalii de aluminiu pt.
Reuniuni, cu inscripție
după dorință, etc.etc.

Cereți prețurent detaliat

TURNATORIE DE CLOPOTE

FRITZ KAUNTZ

fost

SCHIEB & KAUNTZ

Sibiu — Str. Morilor 2

Livreză clopote de biserică pe garanție
de ani îndelungați, turnate din material de
prima calitate ca înainte de războiu, efep-
tuate în mod artistic. Experiență înde-
lungată, de ani de zile, asigură o muncă
ireproșabilă și un sunet armonios.

Cereți oferte speciale!

Pe scrisori rog a se indica adresa precisă

2-7 999